

HATÁRSZÉLI

POLITIKAI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL 7 ÓRAKOR.

Felelős szerkesztő:
MAGYAR BÁLINT.

Társszerkesztő:
RÁCZ PÁL.

Szerkesztőség: Rákóczy-uca 3. sz. Kiadóhivatal: Teley-uca 5 sz.

ELŐFIZETÉSI ÁR
helyben házhoz szállítva, vidékre postán küldve:
Egész évre 16 K // Negyedévre 4 K
Félévre 8 K // Egyes szám 30 f
Külföldi előfizetéseknél a postabér megtérítését kérjük
Hirdetések díjszabás szerint. — Nyilttér suronkin 80 f.

A nyilttéri és hirdetési díjak előre fizetendők.
TELEFON SZ: 87.

UJSÁG

SZILÁNKOK.

AGGÓDIK, SZOMORKODIK valaki, mert a mi országunk nem — nagy hatalom? Magyarország eddigi területe 324 967 négyzet kilométer volt 20 millió 886 ezer lakossal. A hetedik helyen állunk Európa országai között. Már is le kellett mondanunk Horváth-Szlavonországról, amelynek területe 42 532 km² 2 millió 621 954 lakossal.

Ha ezek az aspirációk mind beteljesednének, sőt ha még a ruthéneket is elszakítanák: Magyarország területe a legrosszabb esetben is 147 233 km² lenne 11 millió 606 894 lakossal. Még így sem lennének tehát utolsó Európában, mert 1) hazánk ugyszólván tiszta magyar lenne, 2) a Tisza-Duna között elterülő termékeny területen ugyszólván a végtelenig szaporodhatnának, akkor is megélnének. „A nemzetek nem halnak meg” — mondatta XV. Benedek pápa. „Amit nemzetünk területében esetleg veszít, azt intenzív belső termelő és kulturális munkával visszaszerelhetjük. Ez ma a hódítás egyedüli útja. (Hesswein). De *mindnyájunknak* össze kell fognunk, hogy a romok közt is megmentsük nemzeti kincsünket, a magyarságot és a reménységét és azt a megmentő munkát igaz, hogy nem segítő elő a vallások, különösen a kath. vallás ellen való ígatás, de a reménytelen aggodalom sem. Ezzel lehet ma hazánknak legtöbbet ártani.

*

TÁRCA.

Mi léssen, feleim?

Feleim, magyarok, mérlegre tétettünk, most dől el feleim! élet, vagy enyészet suhog-e felettünk!

Pestises gyűlölet döngtet kapunkat. Mi léssen, feleim, ha a bosszú hozzánk dühödtlen bejuthat?

Minék féljük egymást ma is habzó szájjal? Mi léssen, feleim! ha nem tudunk birni az átkos viszályal?

Most dől el, tudunk-e fergeteggé válni, most dől el, feleim! tudunk-e helyünkön döntetlen megállni?

Vagy tán régi hírünk rongyá foszlott immár? — mondjátok, feleim! bölcsönél állunk most, vagy szomorú sirnál? Németh István.

Regényrészlet.

Közi: Rác Pál.

Az eleje hiányzik. Cím lapjának csak alsó része van meg. A megsárgult papírfoszlanók pa-

A magyar szó.

A mai idők nem alkalmasak az ítélet alkotásra. A felkavart állapotok, a megingatott helyzetek, a szomorúság, a vész minden pillanatban más oldalról és más színben mutatják a dolgokat, aminek következtében ugyanegy eseményről is mássá változhatik felfogásunk, mint amilyen még az előbbi pillanatban is volt.

Ez általában így van. Lehetnek azonban olyan területek, amelyekről már lefolyt a világháború kavargó vérözöne, ahol már a hegyek csúcsai szárazak. Egyes dolgokban lehetnek biztos, változatlan támaszpontjaink, amelyeket egyes igazságok, következtetések lehozásához kiindulási pontoknak vehetünk. És azt gondoljuk, egy ilyen

biztos kiindulási pont az a letagadhatlan, mert általánosan észlelt jelenség, hogy magyar nemzeti politikánkban megbukott a — nyelv-theoria. Mi azt hittük, hogy ha valaki megtanult magyarul, már az magyar is, nemcsak a jóban, hanem egyuttal a balsorsban is magyar. Mi azt hittük, hogy a magyar nemzeti élet szempontjából egyáltalán soha sem válhatik veszélyessé a más nyelven is beszélő, mindaddig, amíg az magyar anyanyelvűnek vallja magát, mert az ilyen már testvérünk és a vér nem válik vízzé. Mi azt hittük, hogy a magyarságnak a szárnyai: a nemzeti öntudat a mi részünkről és a minket megértő szeretet a másik részről, de a lélek, amely a szárnyakat mozgatja mindenképp a magyar szó, a nyelv.

Theoriánk teljesen megbukott. Bár merre tekintünk széles e hazában, mindenütt azt látjuk, hogy keservesen vergődik ott a magyar Turul mindkét tépott szárnya, ahol a nyelvre alapítottunk. A magyar nyelv történelmünk, irodalmunk, természetünk ismeretéhez vezette más nyelvű honfitársainkat, de úgy látszik, ezeken át sem vezette őket ahhoz, hogy minket megszeressenek, hogy velünk csak valamiképp is egynek érezzék magukat. Mert ha erre a szeretetre vitte volna nyelvünk ismerete nemzetiségeink kitanultjait; akkor talán megdobbana most a szívük egy kissé a mi

tinája alól egy ismerős név rémlik elő: Pest. Kijadja Heckenast Gusztáv. MDCCCLXI.

Valahol a margón meghúzódva hallgat egy másik név: Jósika Miklós . . . 1852 . . . A következő iapon II. Rákóczi Ferencz.

Valami elsuhant a szemem előtt. Talán a porlepte ócska könyv leigázott szellemi szállástok el a sajátóság penész szag hátán? Nem tudom, de ott az apró, gondos stílussal írott sorok között a Jósika regényíró stílusát éreztem.

. . . A völgy, mely előttünk nyílik sűrű erdősséggel van ellepve: tere nem nagy, de jelenben a legsajátosabb képek egyikét tárja fel előttünk. A kilátás szemközti magas sziklás csucs által van elzárva, melynek tetején a déli napnak sugárban néhány férfiú tünik fel, kiknek csak élvonalait láthatni . . .

. . . Ama setét árnyak a tetőn örök valának, s az erdősségben minden'ol egyes fegyverek foglaltak helyet, hogy az első riadásra jelt adhassanak. Jobbra balra e sziklaoromtól, menedékes bércek képeztek a völgy tetejét, s jelenben a tisztás oldalokon, a legrendetlenebb embertömeg tanyázott . . . Kevesen voltak ezek közül felfegyverkezve. A nagyobb számot nők, öregek és gyermekek képeztek, kik rokonaiknak a közelebbi helységekből eleséget hoztak. — A magaslatról szép, de vad kilátás nyílt a mindig keskenyülő völgybe, a *beszkédi határbércék* közt.

. . . Marczona nép volt ez, többnyire oroszok, a lehető legszenyesebb, legelhanyagoltabb öltözetben. Alig volt negyven-ötvennek rossz rozsdás karabélyá s kardja, a többieknek minden fegyvere fokosokból s fabuzogányokból áll, vasszegekkel tüskézve, mi erős kezekben félelmetes fegyver . . .

. . . Hasztalan törekedett Ráfael, Horváth Móríc és Majos arra, hogy a nép csendesen várja be a herceget, semmi sem használt: Éljen Rákóczi! mienk az ország! éljen a magyar! orditoztak az oroszok, mert még akkor kevés magyar volt köztök — rozsdás löszereikből folytonosan pufogtattak . . .

. . . Egyszerre csudásan elnémultak mindnyáján . . . Távolról mindig élesebben és esengőbbben megszólalt először a szent magyar földön a *Rákóczi dal!* Junius 14-én 1703-ban . . . Senki sem ismerte a varázsdalt, mert nem volt az induló*) A nép nem tudta mit hall, minő varázs melegszik át keblén, minden hang, melylyel füle talalkozott — egy gondolatnak adott nevet és alakot . . . Még el nem telt egy második fél óra, s a jelenet megváltozott. Rákóczi jött! Ó! e szó — e név! — . . . Szóltott a nép

*) A mostani Rákóczi induló nem az eredeti, ugynevezett Rákóczi nóttája, bár annak egész erejét magában foglalja. A Rákóczi indulót az eredeti régi daltól 1814-ben az Alexander című gyalogezred karmestere készítette s ez akkor Bécsben nagyon tetszett.

sorsunk miatt. Mi több szeretettel tudunk lenni irántuk. Mi megértjük, hogy nemzeti élethez joguk van. De van-e közöttük aki szót emel a — mi érdekünkben? . . . Hozzuk fel csak a ruszinokat. Ők valamivel többen vannak egy félmilliónál és mi ennek a félmillió ruszinnak számára szükségesnek, igazságosnak látjuk a mielőbbi nemzeti életet. Mi ezt hirdetjük szóval és írásban. És közülök szót emel-e valaki valahol — a mi Jugoszláviában rekedt *ugyanannyi* magyarunk érdekében, hogy ne is említsük az erdélyi és felvidéki veszélyeztetett magyar milliókat? . . . Hogyha a nyelv lelke volna a magyarságnak, a testvériségnek, akkor igen sok most magát ruszinnak de azelőtt magyar anyanyelvű honfitársunknak kellene akadnia, akik ne csak a maguk érdekében, de a testvér magyar érdekében is szót emeljenek. A ruszinoknál nagyjában csak ennyiről van szó. De hát másoknál, a románoknál és a többiekénél?

A politikai élet.

Pénteken reggel jelent meg Moys Ladislav zsupán titkára és egy pár cseh tiszt társaságában a vármegye házán, hogy a megszállott terület közigazgatását átvegye Bánóczy Béla alispánhelyettesétől. Amíg ez az aktus történt, az alatt a felvonult katonaság, katonabandával az élen a vármegyeház téren foglalt helyet és a banda eljátszotta a cseh-szlovák himnuszot.

A zsupán felszólította Bánóczy Bélát, hogy a cseh-szlovák államra tegye le a hűségesküit. Bánóczy természetesen ezt a kivánságot megtagadta s csupán annak a kérésnek tett eleget, hogy hívja össze a vármegyei tisztikart.

A gyülekezés csakhamar megtörtént. mely után a zsupán tót nyelven kezdett el beszélni. A tisztviselők azonban arra kérték a zsupánt, hogy magyarul beszéljen. Erre a zsupán magyar beszédbe kezdett és felszólította az egybegyűlt tisztviselőket, hogy tegyék le a cseh-szlovák államra a hűségesküit. Aki leteszi, az attól a perctől kezdve a cseh-szlovák állam hivatalnokja lesz és ha a tót nyelvet nem beszéli, igyekezzék azt egy év alatt elsajátítani.

A tisztviselők arra való hivatkozással, hogy ők magyar állam polgárok, az eskü letételét megtagadták, csupán egyelőre megformulázott fogadalom letételét voltak hajlandók teljesíteni. A zsupán azonban nem elégedett meg ezzel a megoldással, hanem kijelentette, hogy fel fogja a tisztviselőket még egyszer szólítani az eskü letételére, amiért is két napi gondolkodási időt ad. Különböztet a tisztviselők lássák a következményeket.

Az aktusról tót nyelvű jegyzőkönyvet vettett fel, amelynek aláírását a tisztviselők megtagadták, hanem külön magyar jegyzőkönyvet vettek fel és azt irták alá. Miután a két nyelvű jegyzőkönyv tartalmát kölcsönösen megismertették egymással, az aktus véget ért és a zsupán elfoglalta a volt főispán hivatalos helyiségeit.

Délután a városházán volt értekezlet, amelyet tanácsülés követett, a tanácsülés alatt szí-

várgott ki a hír, hogy a zsupán Bóna Pál dr. rendőrkapitányt állásából ideiglenesen elmozdította.

Törvényhatósági és községi néptanácsok.

A hivatalos lap szombati száma két néptörvényt közölt. Az egyik a magyar törvényhatósági bizottságok helyébe lépő törvényhatósági néptanácsokról, a másik a községi képviselő testületek helyébe lépő községi tanácsokról intézkedik. A néptanácsok szervezete lényegében olyan lesz, mint ma a törvényhatósági bizottságoké, illetve a képviselő testületeké, azzal a különbséggel, hogy *virilis* tagok nem lesznek és hogy a *kisebbség is kap képviselőket*.

A magyar törvényhatósági és községi néptanács tagjait ezentul két évenként négy évre választják az eddigi háromévenkénti hat évre való választással szemben.

A választások idejét első ízben a kormány fogja megállapítani és pedig a *megszállásra való tekintettel* felhatalmazást kap a kormány arra, hogy az ország egyes részére belátása szerinti időpontban rendelje el a választásokat.

*

A magunk részéről csak örvideni tudunk ennek a néptörvénynek, mivel a kisebbségi képviselet követelése a ker. szociális néppárt egyik programponjtját adja, melynek megvalósulása pártszempontból is örvidetes és megnyugtató.

A törvény paragrafusait rajtunk kívül eső okból nincs módunkban ismertetni.

Műkedvelő előadás.

E hó 15-én ismét kigyulltak a rivalda fényes lámpái a háló alatt, hogy bevilágítsák azt a kicsi világot, amit a buzgó szereplők ambíciójukkal és tehetségükkel varázsoltak elénk a falusi élet apró, mindennapi eseményeiből.

Az előadás aprólékosan kidolgozott jelenetei bámulatba ejtették még a színpad titkait ismerő kritikusokat is, amely a közismert Morvay bácsi művészi érzékét nagyban dicséri. Fáradságaiért pedig teljes elismerést érdemel.

A Tót leány című eredeti népszínmű előadása hivatásos színészeket is kémsény próbára tett volna, mivel nyilvánvaló, hogy hivatásos színészek ma népszínművet előadni egyáltalán nem tudnak.

A „Gyarmathy”, család tagjai: Janusovszky János, Kovácsik Jolán, Pletenyik József, Tóth Annus és Kovácsik Irén mint szolgáló leány

egyházi zászlok jöttek — s tömérdek nép, aggok, nők, gyermekek.

Lehetetlen a sirást s jajgatást képzelní, melyet a nép véghezvitt: Rákóczi maga, ki e körülményt említi emléklapjaiban, hihetetlennek nevezi azt, de ami e népnek s általán fogva az orosz fajú népek szokásában van.

A hír Rákóczi visszavonulását a szokott hozzátételekkel kürtölte ki a vidékekben, legtöbben azt hitték, hogy nemcsak semmivé tétetett serege, hanem *maga megöletett*.

Ez okozta a fájdalmat a nép közt, mely Rákóczit imádtá; azért gyűlt össze az egyházakba, ment a temetőkbe, hosszú gyászmenetben töltött be jajaival hegyet völgyet. (Mémoires du Prince Rákóczi 18, 29. lap.)

. . . Mikor a nép Rákóczit megpillantotta, alig hitt szemeknek. A zászlokat a földbe szurták, a pópák leszálltak lovaikról s a nép leborult. — Mint a láng a száraz mezőn, úgy áradott el Rákóczi élethíre a vidékben. A minő nagy volt a bánat és csüggedés, oly határtalan lőn az öröm, mikor megtűdták, hogy él . . .

* * *

Bezártam a könyvet. A villanyom hirtelen kialudt és én a sötétben rajzó szellemeket kínos kűzdelemmel győmöszöltem vissza az elnyűtt legény megsárgult lapjai közé . . .

hez, felélesztette reményét, egy sugarát lelke nemességének osztá meg vele . . . Értették-e őt? Ki tudná megmondani? . . . De varázs volt ezen ember körül . . .

. . . Három nap alatt Rákóczi, a körülményeket tekintve, csudás rendben érkezett *Munkácsra*, maga előtt küldve híres manifestumát, a vérbe edzett szavakkal: *Recrudescunt inclitae gentis Hungarae vulnera* . . .

. . . Az új a rónákon és távol bérceken szétterítette árnyait . . . A Montecuccoli ezred *Ungvár* felől borítva az új sötététől — gyorsan, de óvatosan közeledett . . . A német lovasság lovainak körmeit begöngyölte s oldalutakon oly vigyázva jött, hogy a jó intézkedések dacára a gyakorlatlan s talán elbizott cirkálók nyomára sem akadtak . . . Rákóczi egy órával hajnal előtt ébren volt már . . . A jövő pillanatban Brenkovich, fölfegyverkezve tetőtől talpig nyitott a szobába: itt az ellenség főnség! . . .

Túl a német sereg büszkén, győzedelme után tanyát kezdett űtni a város terén, a vár ágyuknak védelme alatt . . .*)

*) A Rákóczi seregét ugyanis Munkácsra a németek a Latorczán túlra kényszerítették az *Oroszsvég* község szőlői közét. E harcban maga Rákóczi is komoly veszélybe került és halálának híre az egész országon (ruszinok közt) nagyon gyorsan elterjedt. Erről szól a következő regényrészlet.

. . . Rövid pihenés után Rákóczi megint lovon űlt s a sereg áthaladván a szőlőn a *hegységbe* mélyedett. Alig haladtak jó félórát az erdőség közepette, hűs völgyek árnyában, midőn valami oly zűgás és zsinat hatotta meg füleiket, minek nevet nem tudtak adni.

Olyanok voltak e meg-megszakadó hangok — ha szabad így kifejezni magunkat — mintha az egész erdőség sóhajtana, mintha távol setét barlangokban az erdei szellemek panasza hangzanék . . .

Nem lehet e sirást leírni, e bus, az idegeket megkapó s felrűzóját a rengetegnek kelölőleg előidéztnünk.

Rákóczi megállította a lovát, az egész sereg mintegy le volt varázsolva.

A sirás, a jajgatás olykor közeledett, azután a szél kapta el újra, távoli nyögésben s egyes kiáltásokban reszketett az erdőn át, míg újra, mint zuhatag összeömlött, felriadvá ismeretlen távolból. Rákóczi felkiáltott: Mi ez? tündérföldre léptünk?

Rákóczi haladott seregével, s a sirás s üvöltés, mely olykor mint szélcsapás verdeste füleit, meg nem szűnt . . . Egyszerre keskeny völgynek torkolatához érték, s rendítő jelenet lepte meg őket. A vidéki orosz nép összegyűlve egyházainak zászloí alá, gyászmenetben jött lassan Rákóczi felé. Elől néhány pópá ment hosszú szakállal, magas fészületekkel kezeikben, utánuk az

az új Magyarország közhangulata nem félti a magyarságot az idegen nyelvű kultúrák befolyásától. Jó fajta a magyar, erős és szívós, munkás és törekvő, telve akarattal és életérvel. Majd megvédi a saját józan esze és dolgos két karjának munkabírása. És védje meg a többi nemzet is nyelvét, kultúráját hagyományait. Szabadok akarunk lenni, munkánknak, családi tűzhelyünknek s az emberiség igazi nagy eszményeinek akarunk élni, amelyek között más népek gyűlölete, idegen területek meghódításának vágya helyet nem foglalhat.

De ha mi nem félünk az idegen nemzetektől, ne idegenkedjenek ők se mitőlünk.

Géza, Schwarc Lajos, Heufeld Sz., Tomcsányi Géza, Bíró (?) Margit, Csapza Béla, Haraszthy Endre, Bogdán István, Tukarcsi Mihály 2—2 K. Nagy László, Melega N., Ráti István, Schloszár Károly, Papp Ernő, Ujlaky László, Olcsvary Béla, Varga Imre, Markó Bertalan, Késő Lajos, Pataky Árpád, Varga János, Lengyel József, Várady Sándor 1—1 K. Összesen 427 K.

A táncmulatságon az Egylet javára történt ezen felülfizetésekért ezután mondunk hálás köszönetet.

Ungvár, 1919. febr. 21.

Göndy Ede Sájghy István Magyar Bálint
pénztáros. I. dékán. einök.

Lapkiadótulajdonos:
FÖLDESI GYULA

A Bercsényi utca 15.
és 64. sz. alatt levő

h á z

eladó. Értekezni
lehet: Dr. Eperjessy József ügyvédnél.

Nyilvános nyugtázás.

A Kath. Legényegylet *szintelőadásán* febr. 15-én felülfizettek, illetve jegyeiket megváltották: Papp Antal, püspök 50 K. Tahy Ábris, Lewy Karola, Berzeviczy István, Nehrebeczky Györgyné, Magyar Bálint 20—20 K, N. N. 15 K. Juhász Imre, Szőke Gyula 12—12 K, Lőrincz István, Vojtassák Sándor, Markovszky Sándorné, Spisák Bertalan, Dr. Kerekes István, Sáros István, Schultz Kelemen, Csányi Mihály, Schneider Gusztáv, Kozár Lajos, Basa Péter, Paszerbovics László, Ács Lajos 10—10 K, Szőke Béla, Terjék József 8—8 K. Mihók Mihály 7 K. Blánár Ádámné, Malinics Péter, özv. Láng Györgyné, Melega József 6—6 K, Beck Jenő, Ganzé Sándor, Kállai Mihály, Harajda János, Janusovszky János, Hegedűs Béla, Soltész Béla, Ujlaky József, Paulovszky József, Dobrovsky Dezső, Mihalics Sándorné, Tamás Endre, Flach Jakab, Vozár László 5—5 K. Szvoboda János, Paulinics Annus, Szolánka Annus, Puschauser János 4—4 K. Demján Ila, Papp János, Tamáskó József 3—3 K. Butkóczy János 250 K, Kozár János, Szabó János, Pribula József, Palotay József, Steierer József, Zemán Etelka 2—2 K. Szopo György 050 K. Összesen: 484 K.

A felülfizetésekből nyert 484 K-át az Egylet 650 K-ra kiegészítve a tűzkárosult Morvay Antal rendezőnek ajánlotta fel.

A Kath. Legényegylet *táncmulatságán* (febr. 16-án) felülfizettek: Blánár Ödön 18 K, Lőrincz István, Magyar Bálint 17—17 K. Ruják József 12 K, Ráti János, Csolinszky Árpád 11—11 K, Csics László, Landa K. Puschauser János, Oláh János 10—10 K, Melega Sándor 8 K. Kállay Mihály, Molnár Lajos, Herczegh József, Tirpák József, Adler Arnold, Pribula Jenő, Pauliczky (*) János, Kiss János, Buncsek Ernő, N. N. N. N. N. N. N. 7—7 K, Kopjary Dezső, Bajusz Imre 6—6 K, Sztár György, Tamás Tivadar, Mihalics Jenő, Janusovszky József, Demján Géza, Haluska András, Marchevka A., Riczó János, Szolinszky Gy. Steierer József, Demkó János, Ujlaky L., Sáros István, Flach Jakab, Vojnár Sándor, Kanavál Sándor, Csolinszky Andor 5—5 K, Tamás Endre, Keszler András, Mihók Mihály, Wagner József, Keszler Jánosné, I. S. Lipót András, Vass Mihály, Sztópar B. 4—4 K, Soltész Béla, Kohut József, Terjék József, Máté József, Blazsek Mátyás, Homa Borbála, Szvoboda József, Lenyik János 3—3 K, Rapcsák Gyula, Bodnár Lajos, Csernek Mihály, Malinics Péter, Nemes Béla, Hack József, Horosz János, Steierer N., Dobrovsky Emil, Forenszky

Jó megjelenésű intelligens urileány
irodistanőnek

felvétetik. NÉMETHY műtermében
Széchenyi-tér 23.

Jobb családból való
leány ki a háztartáshoz
ért azonnali belépésre kerestetik.

Cím megtudható a kiadóhivatalban.

Minden ember kötelessége,
hogy a tehetetlen szegényeken és
szülőtlén gyermekeken segítsen!

Adakozzon mindenki
a keresztény nép-
konyha javára!

A konyha a Patronázs-Egye-
sület helyiségében van.

Ne feledkezzünk meg az iz-
raelita népkonyháról sem!

Vállalok
személy és teherfuvarozást
helyben és vidékre.
Csapó István Szobránczi-utca 38

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a
NEMZETI (ezelőtt Korona) **SZÁLLODA**
söracsarnokát és polgári éttermét megnyitottam. A
legjobb ételekről és italokról valamint a legtisztább
kiszolgálásról gondoskodtam. — Szives pártfogást
kérve vagyok kiváló tisztelettel REISMANN IGNÁCZ.

„Ujvári telefonál”

UJDONSÁGI!
Mesés felvétel!

A világ legjobb hanglemeze!

Alig volt még magyar tréfás felvételnek olyan szenzációs sikere, mint ennek a hanglemeknek, melyet Ujvári Károly a legkacagatatóbb legnépszerűbb budapesti komikus pompásan adott elő. elejétől végig holtra nevette! A hanglemez pénzért nem kapható, csupán 6 óreg lejátszott lemezt.

W Á G N E R

hangszernagyáruháznál
Budapest, József-körút 15. IX. Ráday-u. 18.

Telefon: József 35—92.
Beszélőgépek 200 koronától 1000 koronáig.
Fényképes, dalszöveges lemez- és hangszerárjegyek ingyen.

kapható
bármily mennyiségben és
minőségben
Mihalics Sándor
Árpádvezér-ucca. kerékgyártónál.

Ródl